

C. E. S
România

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

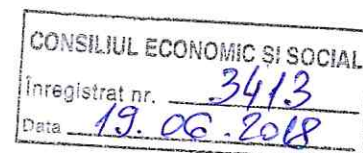
www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare ale Statelor și Guvernelor Membre ale Francofoniei (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Către,

GUVERNUL ROMÂNIEI
SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
Doamnei Secretar General IOANA – ANDREEA LAMBRU

Stimată doamnă Secretar General al Guvernului,

Referitor la adresa dumneavoastră nr. 20/10263/A.I.L./05.06.2018, înregistrată la Consiliul Economic și Social cu nr. 3223/12.06.2018, respectiv 20/10263/A.I.L./12.06.2018, înregistrată la Consiliul Economic și Social cu nr. 3271/12.06.2018, respectiv 20/10623/A.I.L./14.06.2018, înregistrată la Consiliul Economic și Social cu nr. 3294/14.06.2018, vă transmitem atașat avizul Consiliului Economic și Social referitor la **proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind implementarea programului “INVESTEȘTE ÎN TINE”**.

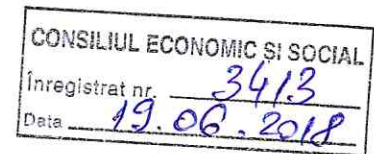
Cu deosebită considerație,

Silvia-Mihaela ARICIU

Director

Direcția Elaborare Avize și Pregătire Ședințe

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare ale Statelor și Guvernelor Membre ale Francofoniei (UCESIF)
„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului
privind implementarea programului “INVESTEȘTE ÎN TINE”

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din 19.06.2018, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu **propunerile de modificare și observațiile** prevăzute în anexă.

Președinte,
Iacob BACIU

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare ale Statelor și Guvernelor Membre ale Francofoniei (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Anexă

Propunerile de modificare și observația aferente

proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind implementarea programului “INVESTEȘTE ÎN TINE”

<i>Nr. crt.</i>	<i>Text inițial</i>	<i>Text propus</i>	<i>Motivare</i>
1.	Art. 1. – (1) Se aprobă programul “INVESTEȘTE ÎN TINE”, denumit în continuare Programul, ca program guvernamental care are ca obiect facilitarea accesului la finanțare pentru tinerii care nu au împlinit vârsta de 26 de ani și care sunt cuprinși în sistemul de învățământ sau care efectuează cursuri de specializare, autorizate de către Ministerul Educației Naționale.	Art. 1. – (1) Se aprobă programul “INVESTEȘTE ÎN TINE”, denumit în continuare Programul, ca program guvernamental care are ca obiect facilitarea accesului la finanțare pentru tinerii care nu au împlinit vârsta de 26 de ani și care sunt cuprinși în sistemul de învățământ sau care efectuează cursuri de specializare, autorizate de către Ministerul Educației Naționale și de către Ministerul Muncii și Justiției Sociale.	Completarea este necesară, având în vedere faptul că Ministerul Muncii și Justiției Sociale are competențe în formarea profesională a adulților.

<p>2.</p> <p>Art. 1 (...) <i>Introducere alineat nou</i></p>	<p>(2¹) Prin excepție de la prevederile art. 1, alin. (2), tinerii cu vârsta cuprinsă între 16 și 26 de ani, care sunt eligibili pentru a participa în acest program, beneficiază de un credit garantat integral de către stat, dacă se înscriu într-una din următoarele categorii:</p> <p>a) sunt orfani de unul sau ambii părinți, respectiv pentru care s-a dispus ca măsură de protecție plasamentul și care nu realizează venituri peste plafonul pentru acordarea bursei sociale;</p> <p>b) sunt bolnavi TBC, care se află în evidența unităților medicale, celor care suferă de diabet, boli maligne, sindromuri de malabsorbție grave, insuficiență renală cronică, astm bronșic, epilepsie, cardiopatii congenitale, hepatită cronică, glaucom, miopie gravă, boli imunologice, boli rare, tulburări din spectrul autist, boli hematologice (hemofilie, talasemie etc.), surditate, fibroză chistică, cei infestați cu virusul HIV sau bolnavi de SIDA, cei cu handicap locomotor, spondilită anchilozantă sau reumatism articular și cu orice alte boli cronice pe care senatele universitare le pot lua în considerare;</p> <p>c) familia lor nu a realizat în cele 3 luni înainte de începerea semestrului/anului</p>	<p>Un astfel de program ar trebui să conțină măsuri de intrare care să țină cont de realitățile socio-economice dificile din țara noastră, sprijinind categoriile socio-economice defavorizate și care sunt deja semnalate în anumite acte legislative¹.</p> <p>De asemenea, Ministerul Educației Naționale a identificat potențiale categorii de beneficiari care ar avea nevoie de sprijin suplimentar, în rândul studenților eligibili pentru a beneficia de burse sociale, conform Criteriilor generale de acordare a bursei și a altor forme de sprijin material pentru studenții și cursanții din învățământul superior de stat, învățământ cu frecvență, aprobate prin OMEN nr. 3392/2017.</p>
--	--	--

¹ În conformitate cu Programul de guvernare 2018-2020, este importantă „implementarea principiului egalității de șanse în educație, îmbunătățirea performanțelor educaționale, abilităților și competențelor tuturor copiilor și tinerilor, prin accesul la un sistem de educație de calitate, relevant și incluziv sunt cheia pentru creștere economică și prosperitate.” (p. 6) sau „crearea unui program al egalității de șanse pentru tinerii proveniți din medii dezavantajate (tineri din mediul rural, tineri cu dizabilități, tineri de etnie romă etc) pentru integrarea socială și financiară a acestora” (p. 265)

		<p>universitar un venit lunar net mediu per membru de familie mai mare decât salariul de bază minim net pe economie.</p>	
3.	<p>Art. 1 (...) (3) Plățile de dobândă pentru creditul acordat, precum și cheltuielile privind comisioanele de analiză și de gestiune a garanțiilor vor fi suportate din bugetul de stat, prin bugetul Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză, ordonator terțiar de credite în cadrul Secretariatului General al Guvernului”.</p>	<p>Art. 1 (...) (3) Plățile de dobândă pentru creditul acordat, precum și orice alte cheltuieli generate de acest credit în raportul dintre beneficiar și bancă, inclusiv cheltuielile privind comisioanele de analiză și de gestiune a garanțiilor vor fi suportate din bugetul de stat, prin bugetul Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză, ordonator terțiar de credite în cadrul Secretariatului General al Guvernului”.</p>	<p>Este un aspect pozitiv faptul că Guvernul României își propune să plătească cheltuieli subsidiare acestui credit. Totuși, pentru a nu exista nicio discuție cu privire la cheltuielile suportate de stat, considerăm necesară introducerea sintagmei „orice alte cheltuieli generate de acest credit”.</p>
4.	<p>Art. 1 (...) (6) Între Ministerul Finanțelor Publice, Fondul Național de Garantare a Creditelor</p>	<p>Art. 1 (...) (6) Între Ministerul Finanțelor Publice, Fondul Național de Garantare a Creditelor</p>	<p>Considerăm că este important ca un astfel de program să fie implementat într-un mod cât mai transparent posibil. Prin urmare, având în vedere faptul că discutăm</p>

	<p>pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Fondul Român de Contragarantare se încheie o convenție prin care se stabilesc drepturile și obligațiile părților în derularea Programului «INVESTEȘTE ÎN TINE».</p>	<p>pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Fondul Român de Contragarantare se încheie o convenție prin care se stabilesc drepturile și obligațiile părților în derularea Programului «INVESTEȘTE ÎN TINE».</p> <p>Convențiile încheiate reprezintă documente publice, fiind publicate pe pagina web a Fondului National de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii în termen de 48 de ore de la semnarea acestora.”</p>	<p>de garanții de stat, publicarea acestor convenții pe site-ul FNGC/IMM reprezintă o solicitare decentă și extrem de așteptată de către părțile interesate.</p>
<p>5.</p>	<p>Art. 2 (...) (2) Pentru acordarea creditului, beneficiarul va fi însoțit de cel puțin un codebitor, dacă nu este el angajat.</p>	<p>Art. 2 (...) (2) Pentru acordarea creditului, beneficiarul va fi însoțit de cel puțin un codebitor, dacă nu este el angajat sau se înscrie într-una din categoriile prevăzute la art. 1, alin. (2[^]1).</p>	<p>Pentru armonizare cu propunerea nr. 1.</p>
<p>6.</p>	<p>Art. 2 (...) (5) Creditul se acordă pentru o perioadă maximă de 10 ani, inclusiv perioada de grație.”</p>	<p>Art. 2 (...) (5) Creditul se acordă pentru o perioadă echivalentă cu perioada studiilor, incluzând aici cele preuniversitare sau universitare (licență, masterat, doctorat). (5¹) Sumele împrumutate pentru plata taxelor de studii aprofundate (master, doctorat, MBA etc.) la unități de învățământ din România și nu numai, au o perioadă de grație de minim 20 de ani. (5²) Pentru sumele împrumutate sub 10.000 lei, exceptând cazurile prevăzute la art. 2, alin. (5), perioada de grație este de 5 ani, după momentul în care beneficiarul are un venit lunar echivalent cu salariul minim net pe economie, calculat la 1 ianuarie în anul respectiv. (5³) Pentru sumele împrumutate mai</p>	<p>ANOSR propune un sistem de returnare a creditului pornind nu de la o anumită perioadă de timp scursă de la terminarea studiilor, ci de la momentul în care absolventul atinge un anumit plafon salarial. Considerăm că tinerii au nevoie să atingă un anumit venit pentru a nu interveni precaritatea finanțelor personale. Desigur, acest plafon salarial este corelat în funcție de suma împrumutată și tipurile de cheltuieli realizate. De asemenea, o investiție pe termen lung în cetățenii tineri ai României este un deziderat pe care Guvernul și-l poate asuma. Scopul acestui proiect nu trebuie să fie dat de recuperarea pe termen mediu a sumelor de bani investite, ci îmbunătățirea calității resursei umane din țara noastră.</p>

		<p>mari sau egale cu 10.000 lei, exceptând cazurile prevăzute la art. 2, alin. (5), perioada de grație este de 5 ani, după momentul în care beneficiarul are un venit lunar echivalent cu salariul mediu net pe economie, calculat la 1 ianuarie în anul respectiv.</p>	<p>respectiv a creșterii standardelor de viață. De asemenea, printr-o astfel de măsură, schema de ajutor de stat utilizată în cadrul programului național „Investește în tine”, ar fi și mai mult compatibilizată cu Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene².</p>
7.	<p>Art. 2 (...) (6) Beneficiarul împreună cu finanțatorul stabilește de comun acord o perioadă de grație, cu obligația finanțatorului de a asigura o perioadă de grație cel puțin egală cu perioada studiilor, nu mai mult de 5 ani.”</p>	<p>Art. 2 (...) (6) Beneficiarul va putea lua un credit, doar după ce i se va aduce la cunoștință toate aspectele referitoare la potențialele riscuri ale acestuia. Fiecare beneficiar al Programului „INVESTEȘTE ÎN TINE” va primi un material informativ, care va conține cele mai importante aspecte referitoare la acest sistem de creditare.</p>	<p>Considerăm că, în contextul în care educația financiară a potențialilor beneficiari este una mai mult decât deficitară, Guvernul României are obligația de a lua toate măsurile necesare astfel încât să se asigure că aceștia înțeleg riscurile pe care și le asumă în momentul în care aplică pentru acest împrumut.</p>

² Mențiunea apare în contextul în care sunt compatibile ajutoarele de stat „cu caracter social acordate consumatorilor individuali, cu condiția ca acestea să fie acordate fără discriminare în funcție de originea produselor” (art. 107, alin. (2), lit. b)). Nu putem vorbi de discriminare întrucât pot fi considerate compatibile cu piața internă, „ajutoarele destinate să favorizeze dezvoltarea economică a regiunilor în care nivelul de trai este anormal de scăzut sau în care există un grad de ocupare a forței de muncă extrem de scăzut” (art. 107, alin. (3), lit. a)) sau „ajutoarele destinate să promoveze realizarea unui proiect important de interes european comun sau să remedieze perturbări grave ale economiei unui stat membru;” (art. 107, alin. (3), lit. b)), mai ales că se și menționează în nota de fundamentare faptul că „promovarea accesului tinerilor la piața forței de muncă, reprezintă o direcție prioritară de acțiune la nivel european”.

8.	<i>Introducere articol nou</i>	<p>Art. 8 (1) În funcție de prioritățile referitoare la dezvoltarea României, stabilite în Programul de guvernare sau alte strategii relevante, pot fi acordate anumite scutiri de plată pentru anumite categorii socio-economice. (2) Scutirile prevăzute la art. 8, alin. (2) sunt reglementate prin norme de aplicare prevăzute la art. 5.</p>	<p>Considerăm că un astfel de program ar trebui corelat cu domeniile prioritare ale României, populația urmând să fie stimulată în acest sens. Programul de guvernare 2018- 2020 semnalează o serie dintre aceste probleme³.</p> <p>Prin urmare, considerăm că următoarele situații ar trebui să beneficieze de anumite scutiri de la plata creditului.; care se vor putea cumula:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tinerii care se angajează în mediul rural: 15%; • tinerii care se angajează în domeniul prioritare pentru România (ex: învățământ, sănătate): 5-10%, în funcție de importanța acestuia la nivelul strategiilor; • tinerii care își stabilesc mediul de rezidență în zone defavorizate, pentru o
----	--------------------------------	--	---

³ Programul de guvernare 2018-2020 prevede următoarele măsuri: „în condițiile unui declin demografic accentuat, reducerea abandonului școlar, care a atins cote îngrijorătoare și este în creștere, a devenit crucială pentru dezvoltarea sustenabilă a României, permițând valorificarea potențialului fiecărui copil.” – p. 6

„Tinerii sunt viitorul României, resursa strategică a țării, pentru care statul român are datoria să asigure toate condițiile unei vieți decente și prospere. Doar prin crearea de noi locuri de muncă, prin îmbunătățirea calității și a accesului la educație, prin susținerea familiei tinere, prin stimularea natalității putem asigura noilor generații un viitor aici, acasă, în România” – p. 11

„Pentru a stopa efectele negative ale declinului alarmant al populației, propunem un pachet de măsuri concrete pentru sprijinul copiilor și al familiilor din care provin” – p. 13

„Familiiile vor fi încurajate să aibă și să crească cât mai mulți copii prin acordarea a 1.600 - 1.800 lei/an pentru fiecare copil.” – p. 29

„Totodată, prin distribuirea cu prioritate a resurselor statului în direcția creșterii clasei de mijloc din România, ne propunem să reducem numărul persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială cu peste 1,5 mil, după ce tot noi am reușit ca, în perioada 2012 - 2015, conform Eurostat, să reducem numărul persoanelor aflate în risc de sărăcie de la 8,6 mil la 7,4 mil, adică cu 1,2 mil de persoane.” – p. 31

„Reducerea decalajelor regionale este unul dintre principalele obiective a utilizării Fondurilor Structurale și de Investiții. România trebuie să susțină creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, coroborat cu reducerea disparităților regionale.” – p. 43

„Incluziune socială și reducerea sărăciei- Modificarea programelor de sprijin financiar bazate pe testarea mijloacelor, prin combinarea acordării beneficiului atât în bani, cât și în natură” – p. 73

„Sprijin pentru familia și copii - Promovarea unor mecanisme de sprijin a părinților și de asigurare a unui echilibru între viața de familie și cea profesională, implementare 2018 – 2020” – p. 73

„Sprijin acordat părinților privind creșterea nou născuților, prin asigurarea condițiilor de integrare a copiilor în creșe, respectiv pentru acces în învățământul preșcolar” – p. 79

„Stabilirea de măsuri pentru studenții proveniți din grupuri dezavantajate, în vederea creșterii participării în învățământul terțiar.” – p. 88

„Stabilirea unei sume anuale ce poate fi dedusă din impozitul pe venit global datorat de fiecare persoană pentru cheltuielile educaționale. (rechizite, taxe școlare, cursuri de formare, participare la conferințe)” – p. 266

			<p>perioadă de cel puțin 10 ani de la momentul în care aplică pentru facilitatea de deducere a împrumutului: 10%;</p> <ul style="list-style-type: none"> • tinerii care se căsătoresc: 5%; • tinerii care au un anumit număr de copii: <ul style="list-style-type: none"> - un copil – 3% - 2-3 copii – 5% - 3-5 copii -10% - > 5 copii – 15%.
--	--	--	--

Observație

- se impune ca criteriile de eligibilitate referitoare la acordarea creditelor să fie clarificate în cuprinsul normelor de aplicare a Ordonanței de urgență, conform normelor Băncii Naționale a României.